

Søknad om restskjønnsmidler 2026 – Regionalt brann- og redningssamarbeid i Agder

Til: Statsforvalteren i Agder

Fra: Evje og Hornnes kommune på vegne av alle kommuner i Agder

Prosjekttittel

Robust beredskap Agder - Kunnskapsgrunnlag for styrket samarbeid mellom brann- og redningstjenestene i Agder

Bakgrunn og hensikt

Brann- og redningstjenestene i Agder inkludert 110 sentralen er i dag organisert gjennom ulike modeller, herunder interkommunale selskaper (IKS), vertskommunesamarbeid og kommunale brannvesen. Samlet utgjør disse kommunenes viktigste operative beredskapsressurs og en sentral del av samfunnssikkerheten og totalberedskapen i landsdelen.

Et endret og mer komplekst risikobilde, økte krav til kompetanse, øving og samvirke, utfordringer knyttet til rekruttering og tilgjengelighet av personell, samt behovet for å styrke kommunenes samlede beredskapsevne, gjør det nødvendig å videreutvikle brann- og redningstjenestene gjennom ulike former for samarbeid.

Brann- og redningstjenestene i Agder, uavhengig av organisasjonsform, har uttrykt støtte til at det etableres et felles kunnskapsgrunnlag for å vurdere hvordan samarbeid kan bidra til økt beredskap, robusthet, kompetanseutvikling og bærekraftig ressursutnyttelse.

Kommunedirektørutvalget (KDU Agder) og kommunedirektørkollegiet har drøftet saken ved flere anledninger. KDU Agder fattet følgende vedtak i sitt møte 30.1.26:

KDU Agder er positive til initiativet fra Østre Agder, og tar det opp i neste samling for kommunedirektører 3. februar. Målsettingen er at det utarbeides et kunnskapsgrunnlag for et tettere samarbeid på Agder-nivå, både sett i lys av nasjonale føringer og Vinsand-rapporten.

Kommunedirektørkollegiet har drøftet saken på samlinger 3.2 og 18.8.26, og har gitt tilslutning til at KDU Agder følger videre opp på vegne av kommunedirektørkollegiet.

KDU Agder har fulgt opp saken i møter 9.4.26 og 18.9.26. Protokoller fra disse er vedlagt søknaden.

Prosjektets hensikt er å:

- utarbeide et kunnskapsgrunnlag for framtidig utvikling av brann- og redningstjenestene i Agder.
- identifisere områder hvor styrket samarbeid kan forbedre håndteringsevne, kvalitet, kompetanse og bærekraft.
- vurdere hvordan ulike samarbeidsmodeller kan bidra til styrket beredskap, bedre ressursutnyttelse og mer robuste fagmiljøer.
- vurdere hvordan lokal tilstedeværelse, lokalkunnskap, responstid og kommunenes beredskapsansvar kan ivaretas og videreutvikles.
- beskrive konkrete handlingsalternativer og anbefalinger for videre utvikling av samarbeidet mellom brann- og redningstjenestene i Agder.

Relevans for kriteriene for prosjektskjønnsmidler

- **Samarbeid mellom flere kommuner:** Prosjektet omfatter samtlige kommuner i Agder og alle dagens brann- og redningstjenester i fylket. Prosjektet vil gi erfaringer og kunnskap med betydelig overføringsverdi til andre regioner som står overfor tilsvarende utfordringer.
- **Innovasjon og tjenesteutvikling**
Prosjektet skal identifisere nye samarbeidsformer og utviklingsmuligheter som kan bidra til mer robuste fagmiljøer, bedre ressursutnyttelse, styrket tjenestekvalitet og mer bærekraftige brann- og redningstjenester.
- **Samfunnssikkerhet og beredskap:** Brann- og redningstjenesten er en sentral del av kommunenes samlede beredskap og en viktig ressurs ved kriser, krig, naturhendelser, ekstremvær og andre alvorlige hendelser. Prosjektet skal styrke kommunenes kunnskapsgrunnlag for å møte framtidige utfordringer knyttet til totalberedskap, samvirke, kompetanse, rekruttering, demografi og håndtering av større og mer komplekse hendelser.

Prosjektbeskrivelse

Brann- og redningstjenestene i Agder samt 110 sentralen er organisert gjennom ulike styrings- og samarbeidsmodeller. Prosjektet skal bygge videre på eksisterende styrker og erfaringer, og vurdere hvordan samarbeid kan videreutvikles på tvers av organisatoriske grenser.

Prosjektet skal ikke legge til grunn en bestemt organisasjonsmodell. Formålet er å fremskaffe et faglig og strategisk kunnskapsgrunnlag som belyser hvilke løsninger som best kan bidra til å styrke kommunenes samlede beredskap, samvirkeevne og håndteringsevne.

Prosjektet skal beskrive dagens styrker og utfordringer, identifisere forbedringsområder og foreslå konkrete tiltak som kommunene kan arbeide videre med.

Sentrale samarbeidsområder som skal vurderes

- Regional brann-ROS og felles risikoforståelse.
- Kompetanseutvikling, lederutvikling og felles opplæring i tråd med nasjonale føringer.
- Rekruttering, kompetanse og bærekraft i hel- og deltidsberedskapen.
- Felles forebyggende tiltak og kompetansemiljøer.
- Samordning av beredskapsplaner, øvelser og rutiner.
- Felles innkjøpsordninger.
- Deling eller felles eierskap av kostnadskrevende spesialressurser.
- Felles analyse-, plan- og støttefunksjoner.
- Digitale løsninger for informasjonsdeling og samhandling.
- Tiltak for å styrke samvirke mellom kommuner, nødetater og øvrige beredskapsaktører.

Samarbeid med nødetater og beredskapsaktører

Prosjektet skal se brann- og redningsressursene i sammenheng med kommunenes samlede beredskapsansvar og samvirket med politi, helse, sivilforsvar, frivillige organisasjoner, næringsliv og øvrige beredskapsaktører.

Prosjektet skal:

- sikre et bredt og helhetlig perspektiv på samfunnssikkerhet og beredskap
- identifisere potensial og barrierer for styrket samarbeid
- vurdere hvordan samvirke, informasjonsdeling, kompetanseutvikling, øvelser, ledelsesstøtte og ressursdeling kan utvikles videre
- belyse hvordan ulike samarbeidsformer kan bidra til å styrke kommunenes rolle innen samfunnssikkerhet, beredskap og totalforsvar.

Målet er å gi kommunene et solid og framtidsrettet kunnskapsgrunnlag for videre utvikling av den samlede beredskapen i Agder.

Erfaringsgrunnlag og nasjonale føringer

Prosjektet vil bygge på blant annet:

- NOU 2023 *Nå er det alvor - rustet for en usikker fremtid.*
- Meld.St.9 (2024-2025) Totalberedskapsmeldingen.

- Meld. St. 10 (2016-2017) *Risiko i et trygt samfunn.*
- Meld. St. 5 (2021-2022) *Samfunnssikkerhet i en usikker verden*
- *Fremtidens brann- og redningsvesen* (DSB, 2023)
- Meld. St. 16 (2023-2024) *Brann- og redningsvesenet – nærhet, lokalkunnskap og rask respons i hele landet.*

Disse dokumentene understreker betydningen av robuste kommuner, styrket samfunnssikkerhet, lokal beredskap, samvirke, kompetanseutvikling og effektiv ressursutnyttelse. Prosjektet skal analysere hvordan disse målene best kan understøttes gjennom framtidige samarbeidsløsninger mellom brann- og redningstjenestene i Agder.

Prosjektet vil også innhente erfaringer fra tilsvarende regionale utviklingsprosesser i andre deler av landet.

Organisering

Prosjektet foreslås organisert med:

- en styringsgruppe bestående av representanter fra kommunene og brann- og redningstjenestene i Agder
- prosjektleder
- faglige arbeidsgrupper
- referansegruppe med relevante samvirke- og beredskapsaktører

Leveranser og forventet måloppnåelse

Prosjektet skal levere:

- en samlet beskrivelse av dagens organisering, kapasitet og utfordringsbilde
- en analyse av framtidige utfordringer og behov
- vurderinger av alternative samarbeidsmodeller
- anbefalinger om områder hvor samarbeid kan styrkes
- forslag til konkrete tiltak og videre oppfølging for kommunene i Agder.

Prosjektet skal bidra til:

- styrket kompetanse og samvirkeevne
- mer robuste fagmiljøer

- bedre utnyttelse av fagressurser og materiell
- styrket forebyggende arbeid
- økt kapasitet ved store og komplekse hendelser
- mer bærekraftige løsninger for rekruttering, kompetanse og beredskap.

Finansieringsbehov

Prosjektkostnad: **1 500 000** totalt. Søker nå restskjønnsmidler for 2026 på 500 000. I tillegg bes det om at skjønnsmidler for tilsvarende prosjekt mellom Arendal og Grimstad kommuner overføres til oss og inngår i dette prosjektet i sin helhet. Mener dette er 200 000 som Grimstad kommune kan overføre til oss. Disse kommunene inngår i hele Agder vurderingen og det prosjektet overføres til dette. Det er ikke brukt midler i det prosjektet.

Kommunene og brann- og redningsvesenene vil bidra med egeninnsats gjennom deltakelse i styringsgruppe, arbeidsgrupper, faglige bidrag og datagrunnlag. Dette skal sikre lokal forankring og høy gjennomføringskraft.

Tidsplan

Planlagt gjennomføring: **1.11.2026 – 30.11. 2027**

Vedlegg (Ettersendes)

- Vedtak fra KBR om regionalt samarbeid på Agdernivå
- Protokoller fra KDU Agders møter 30.1, 9.4 og 18.9 2026
- Bekreftelse fra Østre Agder.

Frantz A. Nilsen

Kommunedirektør

Evje & Hornnes kommune